

Chyby při zadávání veřejných zakázek

Kamil Rudolecký

místopředseda
Úřad pro ochranu hospodářské soutěže

- ZVZ - přes 160 paragrafů
- Dynamický vývoj (novely) vlivy unijní i národní – Zelená kniha
- Práce na velké novele – snížení limitů, presumpce 3,5 násobku přezkoumaných případů
- Veřejné zakázky - ročně přes 600 mld. Kč !
- Přes 500 vydaných rozhodnutí ÚOHS ročně

Nezákonný postup mimo ZŘ

- naplnění **definice veřejné zakázky**, zejména znaku úplatnosti (pojišťovací či realitní makléři)
 - VZ není např. pronájem či prodej věci
- naplnění **definice zadavatele**
- **dělení** předmětu veřejné zakázky za účelem dosažení nižších finančních limitů
 - souvislost věcná, místní, časová, funkční
 - případy příliš širokého vymezení - diskriminace

Příklad

- S121/2008 + R121/2008
- Zadavatel uzavřel smlouvy s 5 vybranými realitními kancelářemi na zprostředkování prodeje bytů
- Úplata: 4 % z ceny prodané nemovitosti, kterou hradí kupující

Úplata je zpravidla hrazená zadavatelem, nelze však vyloučit nepřímou úhradu při jiné konstrukci úplaty. Zadavatel mohl náklady spojené s převodem započíst do kupní ceny a následně uhradit realitní kanceláři provizi.

Nezákonné použití výjimek dle § 18

- písm. j) tzv. *in-house* zadávání subjekt realizující VZ musí **podstatnou** část své činnosti vykonávat ve prospěch zadavatele!

ESD: C-107/98 – Teckal
C-26/03 – Stadt Halle
C-340/04 – Carbotermo
C-295/05 – Asemfo
C-480/06 - Hamburg

- § 18 odst. 3 – VZMR
- splnění definice sektorového zadavatele

VZMR

Správně stanovená předpokládaná hodnota versus nabídková cena (Znojmo)

- např. dodávky – skutečná cena z minulosti (1rok) při zohlednění změn v budoucnosti (1 rok)
- smlouva na dobu neurčitou = 4 roky
- vycházet z podobných VZ, průzkum trhu či jiný vhodný způsob

- Nutno postupovat dle § 6 zákona tj. v souladu se zásadou **nediskriminace, transparentnosti a rovného zacházení!** (interní metodika)

Přezkum VZMR

Rozsudky Krajského soudu v Brně č.j. 62 Ca 30/2008 a Nejvyššího správního soudu 2 Afs 132/2009

- účel dohledu – přezkum zákonnosti postupu zadavatele, tj. i dodržení základních zásad (§ 112 odst. 1, § 18 odst. 3)
- nemožnost podání námitek neznamena, že by nebylo možné podat návrh proti jakémukoliv úkonu zadavatele (§ 110 odst. 5 ?)
- není vyloučena možnost Úřadu zahájit správní řízení z moci úřední
- novela od 1.1.2010, vypuštěna část § 112
- **zadávání VZ, postup dle tohoto zákona**

Nezákonnné použití JŘBU

- použití JŘBU vždy výjimečné
(ESD: C-126/03 – použití JŘBU je nutno vykládat restriktivně)
- za splnění VŠECH zákonem stanovených podmínek
- důkazní břemeno ohledně oprávněnosti aplikace nese zadavatel!

JŘBU - specifické VZ

§ 23 odst. 4 písm. a)

pouze určitý dodavatel, důvody:

- technické
 - umělecké
 - ochrana výhradních práv
 - zvláštní právní předpis
-
- V předchozím ZŘ nepodány žádné či pouze nevhodné nabídky

Krajní naléhavost

§ 23 odst. 4 písm. b)

- krajně naléhavý případ
- zadavatel jej nezpůsobil ani nemohl předvídat
- z časových důvodů není možné jiné zadávací řízení

Dodatečné stavební práce a služby

§ 23 odst. 7 písm. a)

- nebyly obsaženy v zadávacích podmínkách
- potřeba vznikla v důsledku objektivně nepředvídaných okolností
- nezbytné pro provedení původní VZ
- témuž dodavateli
- nemohou být technicky nebo ekonomicky odděleny bez závažné újmy zadavateli,
nebo jsou zcela nezbytné pro dokončení původní VZ
- veřejný zadavatel do 20 % ceny původní VZ

Změny v zakázce

- smlouva musí být uzavřena v souladu s podmínkami zadání a nabídkou vybraného uchazeče
 - změny podstatné a nepodstatné
- ESD C-454/06 Presstext:
přípustné a nepřípustné změny ve smlouvách

NEPŘÍPUSTNÉ:

- vliv na okruh případných dodavatelů
 - vliv na výběr nejvhodnější nabídky
 - rozšíření předmětu veřejné zakázky
 - změny v neprospěch zadavatele
-
- Změny nutno oznámit uchazečům, zveřejnit a prodloužit lhůtu pro podání nabídek

Nezákonné vymezení předmětu VZ

- neúplné vymezení předmětu VZ / dodatečné informace (neporovnatelné nabídky)
- stanovení technických podmínek za účelem zaručení konkurenční výhody (vlastnictví prostředků, jejich stáří ...)
- uvádění konkrétních značek, odkazů (léky, stavební materiál)
- formální požadavky na nabídku

Nezákonné vymezení kvalifikace

- přesné vymezení požadavků na kvalifikaci (např. druh referenčních prací)
- přípustnost kvalifikačních kritérií (nebezpečí skryté diskriminace)
- úroveň musí odpovídat druhu, rozsahu a složitosti veřejné zakázky (přiměřenost kvalifikace)
- zákaz omezování kvalifikace z regionálního hlediska
- § 59 odst. 4 – doplnění kvalifikace – zákaz nerovného přístupu

Nezákonné vyloučení

- na základě nepřesně vymezených podmínek zadání (rozdílný výklad)
- porušením základních zásad (rozdílné přístupy) - nezákonné nevyloučení (nabídka v rozporu s návrhem smlouvy)

Nesprávné hodnocení

- formulace hodnotících kritérií (musí být jasná a je třeba je beze zbytku dodržet)
- konstrukce nabídkové ceny (mimoř. úklid)
- způsob hodnocení nabídek (nejasná či žádná metoda)
- zpráva o posouzení a hodnocení nabídek

I přes vyšší sankce ÚOHS upřednostňuje
prevenci a nápravu před represí!

**Děkuji
za pozornost**

**Kamil.Rudolecky@compet.cz
www.compet.cz**